

**GUOVDAGEAINNU SUOHKAN
KAUTOKEINO KOMMUNE**

Fra

Samisk Museums- og
v. Kautokeino Bygdetun
9520 Kautokeino
Tlf. 78486785

Til

Det Kongelige Miljøverndepartement
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

**HØRING AV NOU 2002:1 FORTID FORMER FRAMTID
DERES REF. 2002-458-1 K/Thg/tla DATO 28.02.2002**

Dette svar i høringen er utarbeidet på vegne av Samisk Museums- og Kautokeino Bygdetun under ett, av konservator/museumssstyrer Alf Isak Keskitalo, sekretær for Samisk Museums- og.

Det er svært positivt at staten tar et overordnet ansvar for en oppfølging av Lov av 9. juni 1978 nr. 50 Om Kulturminner. Lovens bestemmelse i §4.j. har lenge dannet grunnlaget for registrering og tilrettelegging av kulturminner i de samiske områdene. Lovens regler om automatisk fredning av kulturminner av samisk opprinnelse eldre enn hundre år fortøner seg noe forskjellig innenfor det samiske bosetningsområdet fra Pasvik til Femunden. I noen av kommunene med overveiende samisk befolkning er en del av inventeringen foretatt av de kommunale museene, der disse finnes. Ellers har de regionale museene og Sametingets Kultur- og Miljøvernavdeling i samarbeid med Fylkeskonservatorene vært forvaltere av lovens bestemmelser, og har utover dette også fremmet forskning i det samiske kulturminnefeltet.

På grunn av den langvarige og utstrakte bruken av arealet innfor fangst, reinnomadisme og jordbruk, og på grunn av lovens 100-års grense, er antallet samiske kulturminner som er automatiske fredet meget stort. Den første detaljinventering av reinnomadismen i Finnmark gjennomført av Kristian Nissen. Etter år 2002 vil derfor grunnlaget for automatisk fredning øke betydelig.

Automatisk fredete samiske kulturminner er i det vesentlige av følgende art:

Steinalderlokaliteter, bergkunst
Båttstøer, naust og dokumenterte fiskeplasser
Fangsgravsystemer for villreinfangst, dater fra ca 5300 f.Kr. til ca 1600 e.Kr.
Graver og branngraver
Eldre offerplasser og offersteiner
Kalvings- og hvileplasser for tamrein
Stier og innhengninger

GUOVDAGEAINNU GILIŠILLJU —
KAUTOKEINO BYGDETUN
- et samisk museum

Adr.: 9520 GUOVDAGEAIDNU
Telefon: 78 48 58 00
Telefax: 78 48 58 90

Gammetufter
Eldre gårdsinnmark og bygninger
Andre bygninger eldre enn 100 år

Kulturminnenes art, ofte delvis tilgrodde, nødvendiggjør inventering og kartfesting for at vernet skal kunne bli effektivt og kulturminnene gjenfinnbare. For at kommunene skal kunne overta forvaltningen, må det bygges opp ekspertise lokalt. Der slike ekspertise allerede finnes, f.eks. på de lokale museene, må institusjonenes budsjett og bemanning styrkes. Også formen for saksbehandling må avklares. Innenfor det samiske språklovområdet må bruken av samisk og samiske stedsnavn i beskrivelse og registrering tilrettelegges., også for IT, databaser og epost (Jfr. KORs rapport og høring ref. 02/209EMO 18.3.02.)

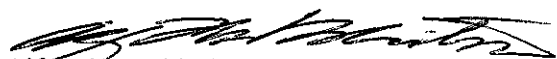
Det bør også vurderes på hvilken måte særlige frednings- og konserveringstiltak bør iverksettes. Dette gjelder også løse kulturminner etter lovens §4.j. Innenfor det samiske språklovområdet og i andre klart samiske lokalområder er det viktig at også terminologien for alle typer kulturminner blir ivarettatt, og at publisering av faste og løse kulturminner legges til rette også på samisk.

Det må utformes en langtidsplan for finansiering og prosjektmidler for å oppfylle intensjonen for forvaltningsreformen når det gjelder inventering, registrering og sikring/bevaring av kulturminner. Det vises ellers til at Sametinget kommer til å fatte vedtak om høringsuttalelse.

Ytterligere momenter:

Interkommunale stillinger der kommunene er for små til oppbygging av forvaltning.
Eventuelt større regionenheter fra Nord-Troms og sydover for samiske kulturminner
Klart definerte rammer for statstilskudd til kommunal kulturminneforvaltning
Definert tilknytning til ulike museumstyper

Kautokeino, 28. juni 2002

Alf Isak Keskitalo
Konservator I / Museumsstyrer
Sekretær Samisk Museumslag